

6,103, s. आत्मैव क्वात्मनः सार्ति कृतस्यापकृतस्य च Spr. (II) 923. 922. त्रयः परार्थे क्लिश्यन्ति सार्तिणः प्रतिभूः कुलम् 2637. 4233. KATHA. 4, 74. 20, 15. Bhaṅ. P. 4, 30, 26. PAÑĀR. 1, 7, 42. सार्तिप्रश्न M. 1, 115. Kīm. NITIS. 14, 46. तपः° KUMĀR. 5, 60. अन्वयोऽन्य° KATHA. 32, 67. आत्म° Bhaṅ. P. 1, 5, 7. पुरुषबुद्धि° 4, 3, 21. 13, 28. 5, 18, 28. सार्तिणी f.: सुख-दुःखयोः RĪĀ-TAN. 4, 70. वियोग° Spr. (II) 1983. शील° KATHA. 16, 118. In der Philosophie das den Objecten unabhängig gegenüberstehende Subject NĪL. 14, 10. Ind. St. 1, 301. 9, 132. fg. 146. BĪLAB. 1. ASHṬĪV. 1, 2, 11. चिद्रूपो ऽसि सदा सार्ति 15, 4. am Ende eines adj. comp.: तच्च प्रत्यतं पुनर्दिविधं जीवसार्तिशरसार्ति च NĪLAK. 223. — 2) N. pr. eines Mannes SĀṢK. K. 184, b, 2. pl. 183, b, 5 (wohl सार्तिणो zu lesen). — Vgl. कूट°, जगत्°, दुः°, भूत°, मिथ्या° लोक°, विश्व°, सत्य°, सर्व°.

सार्तिमम् adv.: वर्षे सार्तिमाधाय रक्तेनैकेन वाससा MBh. 1, 7719. वर्षे प्रङ्गारमाधाय सार्तिमं सार्तिमं सार्तिमो मनोवैकल्यं तेन सक्तं यथा स्यात्तथा मूढमैकवाससो धारितवादिद्विक्तावपवत्वेन जनं व्याकुलपत्तीत्यर्थः NĪLAK. es ist wohl सा तिप्रम् zu lesen.

सार्तिभूत adj. Zeuge seiend Bhaṅ. P. 2, 16, 34. PAÑĀR. 1, 3, 80. Vgl. सार्तिभूत.

सार्तिभूत (von सार्तिन्) adj. einen Zeugen habend, vor Zeugen geschehen JĪĀ. 2, 94.

सार्तिक m. N. pr. eines Mannes SĀṢK. K. 186, a, 3.

सार्तिकर (सार्तिन् + 1. कर) zum Zeugen anrufen: अग्निं °कृत्य KATHA. 16, 84.

सार्तिभूत R. 2, 51, 84 wohl fehlerhaft für सार्तिभूत.

सार्तिप adj. und °म् adv. s. u. सार्तिप 6) (auch in den Nachträgen). adv. vorwurfsvoll auch KATHA. 23, 7. 24, 80. RĪĀ-TAN. 3, 87. adj. eine Einwendung —, eine Einschränkung enthaltend KĪVĪD. 2, 186. Verz. d. Oxf. H. 208, b, 20.

सार्थ्य (von सार्तिन्) 1) adj. gaṇa दिशादि zu P. 4, 3, 54. Accent eines darauf ausgehenden comp. gaṇa वर्ग्यादि zu P. 6, 2, 131. क्षेत्रज्ञ° so v. a. sichtbar für Bhaṅ. P. 5, 11, 7. — 2) n. das Zeugnissein, Zeugnis, Aussage vor Gericht: सार्थ्यं सिध्यति M. 8, 74. वितथ 118. सार्थ्यमर्कति 62. सार्थ्यं पृच्छेत् 87. अनुवन्सास्यमृणादिषु 107. JĪĀ. 2, 76. यः सार्थ्यमन्तं वदेत् M. 8, 93. 119. JĪĀ. 2, 74. सार्थ्यं करं Zeugnis ablegen für (gen.) M. 8, 68. fg. KATHA. 23, 21. वि-धा 124, 238. दा Spr. (II) 3280. नी M. 8, 197. बालवृद्धातुराणां च सार्थ्येषु वदतां मृषा 71. सत्यं सार्थ्यं भुवन् 81. सार्थ्ये ऽन्तं वदन् 82. 97. 11, 88. Bhaṅ. P. 5, 26, 28. सार्थ्ये अघि-कर (so ed. Bomb.) MBh. 5, 1225. मम सार्थ्ये निपुक्ताः HARIV. 7800. सार्थ्ये डुष्टः JĪĀ. 2, 15. देवसार्थ्ये, मनुष्यसार्थ्ये so v. a. vor Göttern —, vor Menschen als Zeugen NĪDĀS. 3, 8 in Ind. St. 10, 83. तमेव चाधाय विवाहसार्थ्ये RAGH. 7, 17. मरुतपःसार्थ्य इव स्थिताः तपाः KUMĀR. 5, 25. — Vgl. कैट°.

साखि s. शाखि.

साखिदत्तेय adj. von सखिदत्त gaṇa सख्यादि zu P. 4, 2, 80.

साखिय adj. von सखि P. 4, 2, 80.

साख्यं (von सखि) n. Vereinigung von Genossen, Partei: अस्मभ्यं त्रा-ष्टमरन्धयः साख्यस्य त्रितायं dem Trita unserer Partei RV. 2, 14, 19. °म-रण Unterang der ganzen (gegnerischen) Partei KĪV. Ca. 25, 14, 19.

साख्य = सख्य Freundschaft DHANAŚĠAJA im ÇKDā. WILSON, Sel. Works 1, 163 (wohl nur fehlerhaft).

सागर (von 1. सगर) 1) m. a) das Meer ÇĀT. 1, 2 (oxyt.). AK. 1, 2, 2, 1. H. 1073. HALĪ. 3, 30. nach der Legende das von den Söhnen Sa-gara's ausgehöhlte Becken, welches Bhagīratha mit dem Wasser der Gaṅgā füllte, R. 1, 5, 2. R. GORR. 1, 45, 37. VP. 379. Bhaṅ. P. 2, 8, 4. vgl. u. 1. सगर 2). M. 6, 90. KŪLIKOP. in Ind. St. 9, 20. सरसामस्मि सा-गरः sagt Kṛṣṇa BHAG. 10, 34. R. 2, 23, 29. Suçā. 1, 264, 5. ASHṬĪV. 3. 3. VARĪH. Bhaṅ. S. 5, 42. 12, 2. NAIŠH. 22, 43. उत्तर RAGH. 1, 2. सागरा-भ्यम् MBh. 1, 1137. Spr. (II) 6995. सागरं समुद्रद्वयं (vgl. u. मरुत्) R. 6, 34, 14. °बन्धन Verz. d. Oxf. H. 143, b, No. 293. °लङ्घनमत्र 344, a, 13. °धीरचेतस् RAGH. 18, 3. सागरस्य जिनः so v. a. समुद्रफेन Suçā. 2, 324, 4. 347, 8. du. Bhaṅ. P. 2, 10, 15. pl. M. 1, 24. HARIV. 266. R. 1, 65, 12. VA-RIH. Bhaṅ. S. 48, 60. चत्वारः MBh. 6, 105. RĪĀ-TAN. 3, 126. सप्त R. 3, 77, 25. सप्तसागरदान (sieben Urnen mit siebenfachem Inhalt den sieben Mee-ren entsprechend: vgl. unter समुद्र Sp. 727, Z. 20) Verz. d. Oxf. H. 43, a, 18. fg. 35, b, 10. Am Ende eines adj. comp. (f. घ्रा) Nā. TĪP. UP. in Ind. St. 9, 76. MBh. 3, 13433. 7, 8900. 9, 1914. RAGH. 1, 30. 11, 86. 18, 3. MĀK. P. 121, 2. WEBER, KRISHNĀ. 297. PAÑĀR. 1, 6, 24. — b) das Meer als Bild der unübersehbaren Ausdehnung, der Unergründlichkeit und Gefährlichkeit: पङ्क° MĀK. P. 43, 18. संसार° ASHṬĪV. 17, 9. WEBER, KRISHNĀ. 295. चित्ता° R. 1, 9, 44. शोक° 2, 77, 18. R. GORR. 2, 37, 22. 6, 95, 84. WEBER, KRISHNĀ. 268. अनिष्ट° Spr. (II) 5808. पारं गतः सकल्द-र्शनसागराणाम् SARVADARṢANAS. 1, 3. विस्मृति° das Meer der Vergessen-heit RĪĀ-TAN. 1, 83. दैत्य° so v. a. eine unübersehbare Anzahl von D. HARIV. 10626. 13104. गुण° ein Meer von Vorsügen als Beiw. einer Person MBh. 2, 16762. R. GORR. 2, 14, 19. 33, 12. ÇUK. in LA. (III) 32, 16. सप्त° KATHA. 58, 115. संगीतगम° DĪRṬAS. 68, 15. — c) Bez. der Zahl vier GARIT. BHAGĀDĪ. 5. — d) Bez. einer best. hohen Zahl, = 10 Pa-dma BRAHMĀṆḌA-P. im ÇKDā. H. 127. — e) eine Gazellenart ÇANDĀ. im ÇKDā. — f) pl. die Söhne Sagara's MBh. 3, 8861. R. 1, 41, 7. R. GORR. 1, 43, 12. 2, 21, 32. Verz. d. B. H. No. 452. Verz. d. Oxf. H. 10, a, 11. — g) N. pr. verschiedener Personen Verz. d. Oxf. H. 135, b, No. 255. RĪĀ-TAN. 7, 185. TĪRAN. 3, 267. LALIT. ed. Calc. 201, 10. ein Nāgarāṅga 249, 13. 268, 7. 337, 2. Lot. de la b. l. 3. 160. VJUTT. 41. 85. der 3te Arhan der ver-gangenen Utsarpinī H. 50. — h) N. eines der zehn auf Schüler Çam-karāḱārja's zurückgeführten Bettelorden, dessen Mitglieder das Wort सागर ihrem Namen beifügen, Verz. d. Oxf. H. 227, b, 16. WILSON, Sel. Works 1, 202. — i) N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 338, b, 36. — k) (abgekürzter) Titel eines Werkes ebend. 292, b, 31. fg.; vgl. अनुत्°, तन्त्र°, दान°, स्मृति°. — 2) adj. (f. ई) marinus: तनु HARIV. 3005. — 3) n. N. pr. einer Stadt WASSILJEW 52. 205. — Vgl. तीर°, पुष्कर°, पूर्व°, बुद्धि°, ब्रह्म°, रत्न°, युति°.

सागरक 1) m. Meeresanwohner als N. eines Volkes MBh. 2, 1874. —

2) f. °रिका ein Frauenname RATNĪV. 12, 9 u. s. w.

सागरग adj. (f. घ्रा) sich in's Meer ergießend, f. ein solcher Fluss, insbes. die Gaṅgā MBh. 3, 10316. 10982. 5, 7361. R. 2, 52, 8. सागरगा-सुत der Sohn der Gaṅgā, metron. Bhīshma's MBh. 1, 4128. 4441. 6, 1938.